

1. Назив предмета: **РУСКИ ЈЕЗИК 1**

2. Трајање предмета: (једносеместрални/двосеместрални)

3. Да ли је предмет изборни или обавезни: обавезни

4. Семестар у ком се предмет слуша: 1.

5. Број бодова који студент остварује положеним предметом: 3

6. Време одржавања предавања: петком од 13.15 до 14.45

7. Место одржавања предавања: слушаоница 35

8. Циљ предмета: Усвајање фонетског система савременог руског књижевног језика (практично и теоријски). Усвајање (практично и теоријско) граматичког система савременог руског књижевног језика (врсте речи, граматичке категорије, деklinације, конјугација).

9. Садржај предмета:

Основи руске граматике. Предмет граматике. Граматика и лексика. Састав речи. Творба речи. Врсте речи. Граматика речи и граматика реченице. Морфологија именице. Глаголи. Предмет фонетике. Фонетске јединице и средства. Сугласнички и самогласнички систем руског језика. Руски акценат. Редукција вокала. Фонетска транскрипција. Алтернације гласова.

10. План часова:

- 1) Граматика и лексика. Састав речи. Творба речи. Врста речи. Граматика речи и граматичке реченице. Језик и говор. Фонетика као наука (супстанционална и лингвистичка). Области фонетике. Основни објект проучавања.
- 2) Именице. Именичке деklinације. Фонетске (сегментне и супрасегментне) јединице и средства. Гласови руског језика (сугласнички и самогласнички; основне разлике)
- 3) Именице прве деklinације. Сугласнички гласови. Акустичка класификација сугласничких гласова.
- 4) Именице друге деklinације. Артикулациона класификација. Класификација гласова по месту творбе. Класификација гласова по начину творбе.
- 5) Именице треће и четврте деklinације. Акустичко-артикулациона класификација. Допунске артикулације.
- 6) Граматичке категорије именица. Вокалски гласови руског језика. Класификација вокалских гласова.
- 7) Глаголи. Формалне особености руских глагола. Инфинитив. Глаголске основе. Прва и друга конјугација. Руска фонетска транскрипција. Знаци фонетске транскрипције. Означавање самогласничких гласова.

- 8) Граматичке категорије глагола. Категорија лица. Руска фонетска транскрипција. Слог. Самогласници првог преакцентованог слога.
- 9) Категорија времена. Самогласници преакцентованих неприкривених слогова. Самогласници осталих неакцентованих слогова.
- 10) Категорија вида. Руски акценат (основне карактеристике).
- 11) Категорија начина. Руска фонетска транскрипција. Означавање сугласничких гласова. Означавање гласа [j]. Асимилација и алтернација.
- 12) Категорија стања. Алтернације звучних сугласничких гласова са безвучнима. Десоноризација.
- 13) Врсте глаголских промена. Алтернације непалатализованих сугласничких гласова с палатализованим.

11. *Оцењивање*: писмени испит (тест из граматике 50 бодова + тест из фонетике 50 бодова)

12. *Испитна питања*:

Грамматика и лексика. Састав речи. Творба речи. Врста речи. Грамматика речи и граматичке реченице.

Именице. Именичке деклинације.

Именице прве деклинације.

Именице друге деклинације.

Именице треће и четврте деклинације.

Грамматичке категорије именица.

Глаголи. Формалне особености руских глагола. Инфинитив. Глаголске основе.

Прва и друга конјугација.

Грамматичке категорије глагола. Категорија лица.

Категорија времена.

Категорија вида.

Категорија начина.

Категорија стања.

Врсте глаголских промена.

Језик и говор. Фонетика као наука (супстанционална и лингвистичка).

Области фонетике. Основни објект проучавања.

Фонетске (сегментне и супraseгментне) јединице и средства.

Гласови руског језика (сугласнички и самогласнички; основне разлике).

Сугласнички гласови. Акустичка класификација сугласничких гласова.

Артикулациона класификација. Класификација гласова по месту творбе.

Класификација гласова по начину творбе.

Акустичко-артикулациона класификација. Допунске артикулације.

Вокалски гласови руског језика. Класификација вокалских гласова.

Руска фонетска транскрипција. Знаци фонетске транскрипције. Означавање самогласничких гласова.

Руска фонетска транскрипција. Слог. Самогласници првог преакцентованог слога.

Самогласници преакцентованих неприкривених слогова. Самогласници осталих неакцентованих слогова.

Руски акценат (основне карактеристике).

Руска фонетска транскрипција. Означавање сугласничких гласова. Означавање гласа [j]. Асимилација и алтернација.

Алтернације звучних сугласничких гласова са беззвучнима. Десоноризација.

Алтернације непалатализованих сугласничких гласова с палатализованим.

13. *Списак обавезне литературе:*

П. Пипер, *Граматика руског језика у поређењу са српском*. – Београд: Завет, 2012.

А. Терзић, *Фонетика руског језика*. – Београд, Славистичко друштво Србије, 2003.

14. *Списак препоручене литературе:*

Р. Маројевић, *Gramatika ruskog jezika*. – Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2002. (bilo koje izdanje)

Князев С. В., Пожарицкаја С. К, *Современный русский литературный язык. Фонетика, графика, орфография, орфоэпия*. – Москва, Академический проект, 2011.